

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

He, id est, Ista. Octonarius Quintus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

dilatata ma, nihil graue æstimat, nihil difficile:
 currit viã non solum ambulat vias Domini, sed cur-
 mandato-rit. Ideò ait. Viam mandatorum tuorum
 rum. cucurri. Nec quomodocumque currunt
 Sap. 3. Sancti, sed quasi scintillæ in arundineto
 Ezech. 1. discurrunt. Et Ezechielis animalia velo-
 cissimo impetu, vtpote pennis, & oculis
 plena ibant, nec reuertebantur. Et, si in-
 terdum reuerti videbantur, reuertebantur
 in similitudinem fulguris coruscantis.
 Nunc ergo Domine est, vt plorem in sinu
 tuo vias meas difficiles: & gressuum tardi-
 tatem etiam in via tua defleam: cordis
 angustias confitear, & confundar: atque à
 te, qui abundantia pietatis tuæ & merita
 supplicum excedis, & vota, qui facis An-
 gelos tuos spiritus, & ministros tuos igne
 vrentem, suppliciter & latitudinem cor-
 dis, & gressus dilatatos, & expeditos, &
 P^{sal.} 103. cursum celerem, imò & volatum petam.
 P^{sal.} 54. Da mihi pennas vt Aquilæ, & volabo, &
 requiescam: da ignitum discursum, vt
 quasi velox ex concepto igne tuo scintilla
 ministrem tibi, luceam omnibus: omnes
 amore tuo succendam.

¶ He, id est, Ista.

Octonarius Quintus.

33 **L**egem pone mihi Domine
 viam iustificationum tua-
 rum:

rum : & exquiram eam semper.

34 Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam : & custodiam illam in toto corde meo.

35 Deduc me in semitam mandatorum tuorum : quia ipsam volui.

36 Inclina cor meum in testimonia tua : & non in avaritiam.

37 Auerte oculos meos, ne videant vanitatem : in via tua viuifica me.

38 Statue seruo tuo eloquium tuum : in timore tuo.

39 Amputa opprobrium meum, quod suspicatus sum : quia iudicia tua iucunda.

40 Ecce concupiui mandata tua : in æquitate tua viuifica me.

33 Legem pone mihi Domine.

Si de lege statuenda, vel promulganda, quæ communiter omnibus datur, ageretur, nec opus esset illam poni, nec vnquam diceret mihi; cum illam non modo noxiorit, sed hactenus tantoperè celebrarit.

Sed duplici modo postulat sibi legem poni : & vterque omnino necessarius est.

**Petit in-
terio-
rem
legis no-
titi-
am.**

Primò quidem (ne frustra sonet foris verbum , quod intus à doctore non manifestatur) petit sibi interno lumine legem poni : quod plurimis versiculis varijs modis efflagitat , nunc quidem rogans reuelari sibi oculos , vt consideret mirabilia de lege Dei : nunc ne abscondantur à se mandata : nunc ne à mandatis repellatur : nunc doceri iustificationes Dei , & multa huiusmodi , quæ sparsim toto hoc psalmo frequentissimè leguntur.

**Et gratiã
ad opus.**

Secundò , quia notitia etiam interiori illustratione habita non sufficit , nisi gratia sanans præstet implere , quod cognitum est , petit sibi legem poni , deduci in via , gressus suos dirigi , denique moueri ad implendam legem : quæ , cum spiritualis sit ,

1. Cor. 3. carnalis homo , & venundatus sub peccato ,

1. Tim. 1. eam assequi non potest. Quærit S. August.

S. August. stinus hoc loco , cum iusto non sit lex posita , vt Apostolus asserit , cur dicat , legem

Exod. 34. pone. Et respondet petere , vt sibi ponatur , non , sicut iniustis , & non subditis ad vetus testamentum pertinentibus posita est in tabulis lapideis : sed , sicut Sanctis , filijs liberæ , hoc est supernæ Hierusalem ; filijs promissionis , filijs hereditatis æternæ , sancto Spiritu tanquam digito Dei in mente datur , & in cordibus scribitur : non quam memoria teneant , & vita negligant : sed

sed quam sciant intelligendo, faciant diligendo in latitudine amoris, non timoris angustijs. Sed cum iam per eam cucurrerit, vt proximè dixerat, quomodo poni sibi petit? Nimirum quemadmodum si poculum plenum teneas (inquit Augustinus) & sitienti dare incipias, & haurit bibendo, & poscit desiderando, nempè vt dare ne cesses.

Viam iustificationum tuarum:

Rursus via monet nos peregrinationis, periculorum, necessitatis, exilij, lacrymarum, suspiriorum, dum à tali patria peregrinamur. Et quia tanti momenti hæc via est, iure optimo petit, vt rationem, ordinem, atque legem eam peragendi, Deus ipse sibi præscribat: quod egregiè S. Ambrosius ex more, ac disciplina militari explicat. Miles, inquit, qui ingreditur iter, viadi ordinem non ipse disponit sibi, nec pro suo arbitrio viam carpit, nec voluntaria captat compendia, ne recedat à signis: sed itinerarium ab Imperatore accipit, & custodit illud: præscripto incedit ordine: cum armis suis ambulat, rectaque via conficit iter, vt inueniat commeantiũ parata sibi subsidia. Si aliò ambulauerit itinere, annonam non accipit, mansionem paratam non inuenit. Vide multa præclare de ductu filiorum Israel per desertũ.

*Sequenda
via militaris. J.*

S. Ambr.

P. 5 Sed

*Exod. 13.**Isai. 19.*

Sed illud suauissimè de præeunte columna ignis, & nubis, quam viarum legem appellat. Illa, inquit, columna nubis quidem specie præcedebat filios Israel, mysterio autem significabat Dominum Iesum in nube venturum leui, sicut dixit Isaias, hoc est, in Virgine Maria. Illud etiam sanctæ militiæ sectatoribus iucundissimum addit. Si Reges terræ norunt commoda præuidere sequentibus se, quanto magis Deus, qui bonus est, nouit quemadmodum profutura disponat diligentibus se. Ac primum, si incognitum carpendum est iter, duces eliguntur viarum, qui præcurrant agmini, sed hoc Imperatores isti iniuriosum sibi arbitrantur. Deus autem præibat cum Hebræi facerent iter. Hæc ille. Multò autem dulcius præiuit nobis Dominus Iesus cum sua Cruce, & ad sequendum inuitās, & quomodo sequamur, ostendens.

Et exquiram eam semper.

Ser. 9. de Natiuit.

Hebraicè significantius, Et custodiam. Sed exquirendo custodit, & custodiendo exquirat. Sicut illè sitiens, de quo paulò ante Sanctus Augustinus. Nam præclare S. Leo. Nemo, inquit, ad cognitionem veritatis magis propinquat, quam qui intelligit in rebus diuinis, etiam si multum proficiat, semper sibi superesse, quod quaerit.

rat. Nam qui se ad id, in quod tendit, peruenisse præsumit, non quæsitâ reperit, sed in inquisitione defecit.

Semper. Non est mediocre, quod requiritur, Paradisi gratia, Dei Regnum, Angelorum consortium, immortalitatisque domicilium. Non ergo vno die quæritur (inquit Ambrosius) nec duobus, aut paucis mensibus, sed quæritur semper, & quæritur per omnia, vt meritorum multa concurrant suffragia. *ὁ παντός* enim & omne tempus significat, & per omnia.

Semper & per omnia quærendum Dei regnum.

Ceterum vox hebræa significat calcaneum: vt sit idem, quod ad calcem, vel ad finem vsque. Significat & vestigium. Itaque posset per appositionem dici. Exquirâ, & custodiam legem, vestigium tuum. Si enim creaturæ vestigia Dei dicuntur, quia ex his licet imperfectè, cognoscitur; multo magis lex, quæ sanctum, iustum, pium, providentem, & gubernantem ostendit.

Vox hebræa etiâ vestigiū significat.

Verum quoniam eadem vox retributionem significat, vt eo loco. In custodiendis illis retributio multa; vbi est eadem vox

Et retributione.

ἵπυ Aliqui intelligunt perinde esse, ac si diceretur, propter retributione: quomodo inferius loquitur, inclinasse se cor suum ad faciendas iustificationes Dei propter retributionem. Mihi placet id quoque per appositionem intelligi. Exquiram legem, retributionem: quasi ipsa custodia legis retributio sit, cum fit ex amore. Sicut enim

Psal. 18.

Ipsa legis custodia est retributio.

non est parua miseria non amare Deum,
Conf. l. 1. vt S. Augustinus loquitur, ita amare ingēs
c. 5. Or. in fructus est. Hoc ipsum merces est (inquit
S. baptis. Nazianzenus) Patri placere, atque infer-
Ser. 7. de uire. Et S. Leo. Diligenti Deum sufficit ei
ieiun. 7. placere, quem diligit : quia nulla maior
mens. expetenda est remuneratio, quam ipsa dile-
 lectio. Quare pulcherrimè S. Bernardus. Et
Ser. 83. in quidem, inquit, soli Deo honor, & gloria.
Cant. Sed horum neutrum acceptabit Deus, si
1. Tim. 1. melle amoris condita non fuerint. Is per
 se sufficit, per se placet, & propter se: ipse
 præmium sibi est amor: præter se non re-
 quirat causam, non fructum: fructus eius
 vsus eius: amo, quia amo: & amo, vt amē.
Homil. 5. Et S. Chrysostomus, Amemus igitur illum
in Ep. ad vt amare quidem par est. Hoc enim ma-
Rom. gna certè merces: hoc cælorum regnum,
 & voluptas, & deliciae, & gloria, & ho-
 nor: hoc lumen, hoc beatitudo infinita:
 quam ipsam nec oratio repræsentauerit,
 nec mens comprehenderit. ¶ Vides ergo
 quam congruè dixerit legis custodiam ex
 amore esse retributionē? Magna res amor,
 qui cum retributionem expectet sine pon-
 dere, & sine mensura, retributione tamen
 vsque ad eum diem non caret; sed se ipso
 contentus, velut aliud nihil spectet, se ip-
 so & delectatur, & fruitur. Quod fortè in-
 dicat Scriptura cum in Ecclesiastico flores
 sapientiæ appellat fructus honoris, & ho-
 nestatis: sunt enim ijdem & flores, & fru-
 ctus.

us. Flores sunt ligni vitæ, qui in cælesti Hierusalem fructus parturient sempiternè suauissimos. Fructus sunt, quia etiam nunc pascunt, & nutriunt.

De vijs autem huiuscemodi quærendis, *Quærenda & terenda via bona. Jer. 6. 6.* & percurrendis admonet nos & Ieremias. State, inquit, super vias, & videte, & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona: & ambulate in ea. Vbi & videndum, id est, inuestigandum, ac meditandum diligenter præscribitur: & interrogandum ab alijs viris, nempe spiritu Dei præditis, qui nos docere, & instruere possint. Nec de novis interrogandum, aut non tritis semitis, sed de antiquis, quas ante nos serui Dei terere consueuerunt. Nec de quacunque via, sed de bona quærendum: nec solo quæritu contentis subsistendum est, sed ambulandum in ea. Quæ omnia nequaquam oscitanter perpendenda sunt. Vide & quæ præclarè S. Ambros. disputat Ser. 8. in verba huius Psalmi, Cogitavi vias meas. Vbi inter cetera. Si viam ingressus, cum veneris ad compitum aliquod, si nescias, quod iter ingredi debeas, stas, & cogitas primò, quæ sit via, quæ ad Ciuitatem ducat, ad quam putas tibi esse pergendum: quanto igitur magis animo debes, ac mente consultare, qui ad regnum cæleste contendis, & cogitare tecum, quia non omnis via illo ducit: non omnis via illo dirigit, ad Hierusalem illam, quæ in cælo est.

34 Da mihi intellectum, & scrutabor
legem tuam: & custodiam illam
in toto corde meo.

Non utique de naturali potentia agitur, quam & iam habebat, & si non habuisset, petere non valeret. Petit ergo intellectum sibi dari sublimiorem, id est, spiritum illuminatum, qui cælestia attingat. Est enim tota humana natura ad ea veluti statua quædam. Quid autem peteret magis statua aliqua ab artifice, si posset, quam Da mihi intellectum? Videret quippe se oculos habere, sed non videre; aures, & non audire; manus, & non palpare; pedes, & non ambulare; guttur, & non clamare. Ita est omnis homo suæ naturæ relictus: inutilis est, intellectum habens, & diuina non cernens: voluntatem, sed cælestia non amans: manus, sed sublimiora opera non exercens: pedes, sed in via Domini non ambulans: guttur, sed velut sepulcrum patens, mortua proferens, diuinas laudes non enuntians. Quare exclamandum factori nostro, & patri, Da mihi intellectum. Ostendit autem cur id petat, & qualem intelligentiam petat. Et scrutabor, inquit, legem tuam. Neque ibi sistit, sed addit. Et custodiam illam in toto corde meo: alioquin scienti bonum, & non faciendi peccatum est ei. Quid autem sit, In toto corde,

Homo sine gratia instar statuæ ad opera supernaturalia.

Psal. 5.

Iac. 4.

Sup. v. 2.

alibi
cit (t
lentis
est h
centis
dator
nuisti
lunta
Qu
Quia
omnis
diem
fectus

36 Inc
tu

DA
fer
simon
puto a
tio, id e
vniuers
cupimu
Auariti
deceat,
Auariti
itaque s
ritia est
quæ hab
tibi est.
ducit D

alibi

alibi dictum. Et quoniam nosse non sufficit (tantus est animę languor) Neque volentis est , neque currentis , sed necessaria Rom. 9. est benigna miserentis manus , ac deducentis , subdit. Deduc me in semitam matorum tuorum , vt possim dicere. Tenuisti manum dexteram meam , & in voluntate tua deduxisti me. Psal. 77.

Quia ipsā volui. Hebręis significantius. Quia in ipsa mihi complacui : quia ipsa omnis voluntas mea. In his versiculis ordinem diuinę gratię , & eius omnes effectus facile est meditari.

36 Inclina cor meum , in testimonia tua , & non in auaritiam.

DA mihi pondus amorem tuum , quo ferar (hoc enim est inclinare) in testimonia tua , & non in auaritiam. Non puto auaritiam hic poni pro peculiari vitio , id est , immoderato studio pecunię , sed vniuersim pro quauis cupiditate , qua aliud cupimus , quam Deum , aut propter Deum. Auaritia enim est plus velle habere , quam deceat , multo magis cum aliena iactura. Auaritia est retinere , quod alteri debes : itaque super omnia pessimum genus auaritię est negare te Deo , cuius omnia sunt , quę habes : cui totum te debes : qui omnia tibi est. Beatus Chrysostomus pulchrę in sum Deo ducit Dominum loquentem , Omnia tibi Chrysoff.

ego,

372 MEDITATIONES

ego, Ego frater, mater, diuitiæ, thesauri, Salus &c. Et S. Hilarius. Accepimus, inquit, omnia à Deo, corpus, animam, voluntatem: & ideò dignum est, vt homo se totum Deo reddat, cui se debere recolat & originem, & profectum. Ideò, qui alia donat, & se sibi referuat, nec quicquam agit, nec rectè diuidit. Qualis enim diuisio ignobiliora Deo dare, nobiliora retinere, id est, seipsum, sine quo cetera nihili à Deo

l. 5. de Ciuit. c. 7.
Gen. 4.

putantur? Ita explicat S. Augustinus, quod Cain dictum est, si rectè offeras, & non rectè diuidas, peccasti. Vnde, inquit, datur intelligi propterea Deum non respexisse in munera eius, quia hoc ipso malè diuidebat, dans Deo aliquid suum, sibi autem se ipsum. Quod omnes faciunt qui non Dei, sed suam sectantes voluntatem, id est, non recto, sed peruerso corde viuentes offerunt Deo munus, quo putant eum redimi, vt eorum non opituletur sanandis prauis cupiditatibus, sed explendis.

Isai. 57.

Hac autem præcipuè auaritia mihi ab Isaià dictum videtur. Propter iniquitatem auaritiæ eius iratus sum, & percussi eum. Abscondi à te faciem meam, & indignatus sum. Nam quæ maior iniquitas, quam vt auctori non reddas, quod suum est? Quid si addas, quod non solum te tibi dedit, sed & seipsum? Quousque supra modum peccans peccatum huiusce auaritiæ excrescit? In primo opere te tibi dedit, in secundo se:

1112

cum se dedit, te tibi reddidit. Ergo factus, & reffectus totum te ei debes: & quicquid retinueris intoleranda auaritia est.

37 Auerte oculos meos, ne videant vanitatem.

VAna sunt omnia, quæ solida, id est, æterna non sunt. Vanitas est, inquit Sanctus Ambrosius, sollicitudo vitæ huius. Et hæc gratia Dei, & hoc munus est Domini, ut oculos animæ nostræ à negotijs huius mundi auertat. Beatitudo enim omnis à Domino est. Beatus autem vir, cuius nomen Domini spes eius: & non respexit in vanitates, & insanias falsas. Ante nos est Christus: ante nos brauium est, ad quod peruenit, qui non in incertum currit, nec reuocauit cursum suum, sed incitauit. Ad hunc dirige oculos tuos: auerte à spectaculis, auerte ab omni seculari pompa. Erige ad cælum vel nocte stellarum monilia, orbem lunæ decorum, vel die solem aspice, terra circumspice; ut opere facta diuino omnis creatura te pascat. Christus non in vanitate venit, sed in virtute: inflammavit cor tuum, ut comprehendas, quæ mandatorum cælestium ratio, quæ animæ substantia, quæ vitæ futura gratia, in quo statu post hæc erimus. Erige igitur mentem, utere naturali ingenio.

Vanitas omnia terna.
Poralia.
Psal. 39.
Philip. 3.
1. Cor. 9.

Gen. 1.

nio. Ad imaginē Dei factus es, vt superna aspicias, & terrena non quæras. Umbra est ergo vita hæc, festina ad solem, vt defendat ab umbræ huius frigore, & calorem tibi profundat æstiuum. Hæc ex S. Ambrosij egregia disputatione hinc inde breuiter collecta. Sed, quod Psalmographus petit, auerti oculos suos, ne videant vanitatem, tria mihi sonat.

Custodiendi oculi.
Primo,
propter periculū.
Ierem. 9.
Iob 31.

Iob ibid.

Primò, periculū, ne per fenestras mori ingrediatur, sicut Ieremias dolet. Vnde, B. Iob. Pepigi, inquit, fœdus cum oculis meis, vt ne cogitarem quidem de Virgine. Videbat enim vir sapiens claudendas esse fenestras, si nolumus per illas mortem intrare. Vnde & gloriabatur. Si secutum est oculos meos cor meum. Quia videlicet diligenter cauebat propter periculum, ne oculi viderent vanitatem. Quod si interdum ex fragilitate contingeret, vt oculi auolarent, id saltem consequeretur, ne cor desiderando post oculos iret.

Secundò,
propter fragilitatem,

Secundò, fragilitatem nimiam, qua laboramus. Quare perpetuò cauendum, ne oculi videant, quod malè cupiditatem accendat: quod diu stare non possit, cuius oculi infeliciter rapiuntur. Et quia Propheta diffidit viribus suis, propterea petit à Domino, vt ipsemet oculos sibi auertat, ne videant vanitatem: & vt id præmuniatur, sine cuius custodia sanitas diu subsistere nequit.

Ter-

Tertio, exactam diligentiam, per quam ne in minimo quidem offendere consentit, tum ut animi puritatem perfectissime conseruet, tum quia non ignorat vanitatem glutinosam rem esse; & facile prosterne, qui occasiones casus diligentissime non abscondit. Sint nobis exemplo pariter & cautela primorum parentum curiosae inspectiones: quibus, cum lignum pulchrum esse visum, & ad vescendum delectabile vidissent, iam tum (vt notat Chrysostomus) ante manuum extensionem fructum vetitum & decerpisse, & deuorasse videbantur.

Tertio, propter studium perfectae puritatis cordis.

Gen. 30

Ex quo quid mali ortum sit, calamitas nostra testatur. Sed multo maiori voce id clamat medicina. Ad eam quippe plagam auertendam, nostrorumque oculorum vel cupiditatem, vel incogitantiam sanandam Dei filius oculos suos, qui lucidiores sole scrutantur omnia, & vino pulchriores mentes inebriant; ab impijs ministris velari

Cur Domino velati oculi

Luc. 23

fustinuit: cum interim exultarent impij, furerent satellites, deriderent Scribae, & Magistratus Templi, Angeli pacis amarerent, & flexis genibus factorem suum, & gloriam suam adorarent: quippe cuius vultus, & oculi ipsos pascerent, & bearent.

Isai. 33

Optime etiam S. Augustinus interpretatur de curanda in rebus, quas facimus, recta intentione: quia magni interest, cum aliquid boni facimus, cuius rei contemplatione

Curanda recta intentio

pla-

platione faciamus. Atque hos oculos, inquit, quibus contemplamur, quare faciamus, quod facimus, auerti poscit, ne videant vanitatem, in qua præcipuum locum obtinet amor laudis humanæ. Ita non modo vt ne sequamur, sed vt ne videamus quidem aliud, quam Dei gloriam, petere nobis hoc versu licbit.

In via tua viuifica me.

Viuen-
dum Deo.

Ps. 17.

Ps. 102.

VBique vitam appellat Deo viuere per gratiam, amorem, & legis custodiam. Et meritò idem ego à te Domine instanter peto. Nam cur mihi viuere, si non detur tibi viuere? in quo mihi est esse, & viuere; & sine quo non est viuere, vt possim in æternum de te viuere? Ergo hoc peto, hoc efflagito, hoc totis medullis à te contendo, In via tua viuifica me. Quippe extra viam tuam nec salus mihi, nec vita est. Nec solum peto, vt vitam conferes, sed vt robur assiduè nouum, ac vigorem suggeras, ne vnquam defatiger in via tua, ne vnquam consenescam, sed vt renouetur quasi Aquilæ iuuentus mea: vt vegetus semper, & viribus integris maiore per eam, ac celeriore gradu ferar.

* *
*

38 Sta-

Statue seruo tuo eloquium tuum,
in timore tuo.

PER eloquium, tum legem, tum promissiones Dei possumus explicare: & utrūque seruus Dei petit in timore casto in se statui, atque firmari. Nam sine timore eiusmodi lex diuina in humano corde consistere, firmarique non potest. Basis quædam verbi (ait Ambrosius) est timor sanctus. Sicut enim simulacrum aliquod in basi statuitur, & tunc maiorem habet gratiam, cum in basi statua fuerit collocata, standique accipit firmitatem, ita verbum Dei, vel rationale Dei, in timore sancto melius statuitur, fortius radicatur, hoc est, in pectore timentis Dominum. Nec immerito hoc sanctus Pater certus asserit, *Eccl. 1.* cum Scriptura dicat. Timor Domini scientiæ religiositas: religiositas custodiet, & iustificabit cor. & item. Radix sapientiæ est timere Dominum. Et item. In thesauris sapientiæ significatio disciplinæ: & multa huiusmodi, quæ toto illo primo capite continentur.

Deinde promissiones etiam Dei in timore firmantur. Timentibus enim misericordia exhibetur: & qui casto timore caret, facile labitur: qui autem timori inuenitur, firmas Dei promissiones facit. Non enim est in illo Est, & non; sed Est in illo. Propterea & idem Sapiens. Oculi *Eccl. 34.*
Do-

Timor castus basis quædam diuini verbi.

Eccl. 1.

Timore casto Dei promissiones firmantur.

Eccl. 34.

Do-

Domini, inquit, super timentes eum, protector potentie, firmamentum virtutis, tegimen ardoris, & vmbra culum meridiani, deprecatio offensionis, & adiutorium casus, exaltans animam, & illuminans oculos, dans sanitatem, & vitam, & benedictionem. Vides quales promissiones, & quam firmæ sint, si super timorem Domini innitantur. Perpende singula: nam ingentem sanctæ consolationis thesaurum continent. Ipse Dominus ijs, quos castus timor subiecit, est protector potentie, id est, potentissimus. Quid Deo excelsius, quid potentius? Est firmamentum, & basis virtutis: vnde ergo timeat ruinam, qui illi innitatur? Est tegimen ardoris, in æstu concupiscentiarum obumbrans. Vmbra culum meridiani, in maiori persecutionum feruore protegens. Deprecatio offensionis, quia præoccupat ne offendas: & sicubi, vt fragilis offendas, offensam facilis delet. Est adiutorium casus, quia manu apprehensa labi non sinit, & supponit labenti manum suam, ne collidatur, & erigit. Exaltat autem animam, ab omni humilitate terrena ad cælestia prouehens. Illuminat oculos, ne ante occulti hostis insidias solitudinis nostræ aspectus vigilans dormiat. Dat sanitatem, & ægra sanans, & infirma roborans. Dat vitam, spiritu suo viuificando, & ab interitu iugiter redimendo. Dat denique bona omnia, benedictionem copio-

Effectus
timoris
sancti.

Psal. 36.

Psal. 12.

Eccl. 4
15.

lissi-

ssimè super illum thesaurizando. Quam
felix igitur, qui in timore sancto legis cu-
stodiam superedificat, vel potius, in quo
ipsa sibi ædificat Sapientia? Quam felix
item, qui per timorem Domini insigne
sancti Spiritus donum, promissiones eius
firmas munit, ac roborat?

Amputa opprobrium meum, quod
suspensus sum; quia iudicia tua
iucunda.

Amputa, vel aufer opprobrium, quod Peccata
suspensus sum, id est, quod timui: & opprobri-
aufer delendo iniquitates, & peccata, qui-
maximè
nil turpius, nihil foedius. Nam in Deū
deliquisse; eiusque legem, ac dilectio-
nem violasse opprobrium est, cui nullum
æquale esse potest. Et quidem spero me
tua largitate, indulgentiam consequu-
rum, sed suspensus sum, id est, non sine
timidine recordor: cum scriptum sit.
De propitiato peccato noli esse sine me. *Eccl. 9.*
Et item. Nihil mihi conscius sum, *Eccl. 5.*
sed non in hoc iustificatus sum. Nescit
quippe homo vtrum amore dignus sit, vel
dele & opprobrium, quod inde se-
Item op-
probrum
deprava-
tio natu-
ra.
Item infirmitas, cæcitas, ad ma-
probrum
deprava-
tio natu-
ra.
probrum sunt. Interdum & vehe-
ratius pulsant tentationum procellæ:

&

Psal. 68.

& aperit vt absorbeat me puteus os suum: iamque suspicor me opprobrio factum inimicis, & mox deuorandum: & id opprobrium Domine amputa, quia iudicia tua iucunda, vel dulcia. Ita enim sanas, vt ne cicatrices quidem appareant, quamuis olim putruerint, & corruptæ fuerint à facie insipientiæ meæ: ita concuti finis, vt non patiaris euerti: & iudicia tua, quamuis arcana, sunt tamen iucunda, quia tu rectus, & dulcis es Domine: & propter hoc legem dabis delinquentibus in via. De opprobrio vide plura supra v. 22.

Psal. 37.

& aperit vt absorbeat me puteus os suum: iamque suspicor me opprobrio factum inimicis, & mox deuorandum: & id opprobrium Domine amputa, quia iudicia tua iucunda, vel dulcia. Ita enim sanas, vt ne cicatrices quidem appareant, quamuis olim putruerint, & corruptæ fuerint à facie insipientiæ meæ: ita concuti finis, vt non patiaris euerti: & iudicia tua, quamuis arcana, sunt tamen iucunda, quia tu rectus, & dulcis es Domine: & propter hoc legem dabis delinquentibus in via. De opprobrio vide plura supra v. 22.

Psal. 24.

& aperit vt absorbeat me puteus os suum: iamque suspicor me opprobrio factum inimicis, & mox deuorandum: & id opprobrium Domine amputa, quia iudicia tua iucunda, vel dulcia. Ita enim sanas, vt ne cicatrices quidem appareant, quamuis olim putruerint, & corruptæ fuerint à facie insipientiæ meæ: ita concuti finis, vt non patiaris euerti: & iudicia tua, quamuis arcana, sunt tamen iucunda, quia tu rectus, & dulcis es Domine: & propter hoc legem dabis delinquentibus in via. De opprobrio vide plura supra v. 22.

40 Ecce concupiui mandata tua: in æquitate tua viuifica me.

Vera vita
Deo viuente.

Perpetuò in viuificatione petenda persistit: summa enim, ac finis bonorum est. Tunc autem verè viuimus, cum Deo viuimus. Cognoui (inquit S. Bernardus) verum esse, quod legimus, quoniam in ipso viuimus, mouemur, & sumus: sed ille beatus est, in quo est ipse, qui illi viuunt, qui commouetur. Tibi ergo Domine, viuam, vt verè viuam. Tibi spirem tanquam factori, Regi, & Duci meo. Te inspirem tanquam auram vitalem, in qua uiuo, moueor, & sum. In te respirem, tanquam in refugio, tanquam in susceptore, tanquam in indulgentissimo Patre. Pro te suspirem tanquam pro summè dulci, sum mè pulchro.

Act. 17.

summe amabili, & desiderabili. Ad terespirem, tanquam ad finem, tanquam ad cœtrum, tanquam ad summam beatitudinem meam.

¶ Vau, id est, Et.

Octonarius Sextus.

41 **E**T veniat super me misericordia tua Domine: salutare tuum secundum eloquium tuum.

42 Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speravi in sermonibus tuis.

43 Et ne auferas de ore meo verbum veritatis vsquequaque: quia in iudicijs tuis supersperavi.

44 Et custodiam legem tuam semper: in seculum, & in seculum seculi.

45 Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisiui.

46 Et loquebar de testimonijs tuis in conspectu regum: & non confundebar.

47 Et meditabar in mandatis tuis, quæ dilexi.

48 Et leuaui manus meas ad mandata tua, quæ dilexi: & exercebar in iustificationibus tuis.

Q

41 Et